

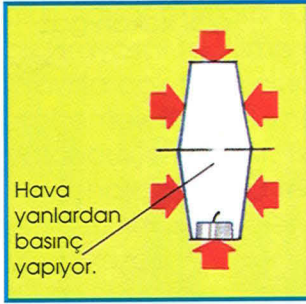
Birbirine Yapıştırılalım

Gerekli malzeme

- Düz ağızlı iki yoğurt kabı
- Küçük mum
- Makas
- Su
- Kibritler
- Kurutma kâğıdı

Deneyin yapılışı
Önce kurutma kâğıdının ortasına 1,5 cm çapında bir delik açın, sonra da kâğıdı ıslatın. Küçük mumu yoğurt kabının içine yerleştirin ve yakın.

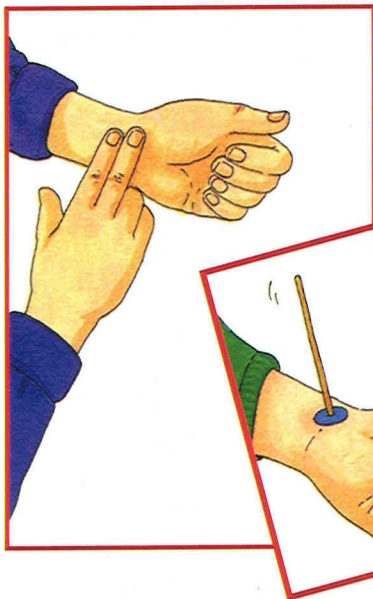
Şimdi de kabın ağzını ıslanmış kurutma kâğıdıyla deliği ortalayarak kapatın. İkinci yoğurt kabını da ağızları birbirine denk gelecek biçimde, ötekinin üstüne yerleştirin.

Yerleştirdikten sonra 20 saniye kadar bekleyeceksiniz. Bu süre mumun sönmesi için yeterlidir. Üstteki kabı kaldırmaya çalıştığınızda ne olduğunu gözlemleyin.

Mum yandıkça kap içindeki havanın oksijenini tüketerek havayı ısıtır. Mum söndükten sonra tekrar soğuyan ve hacmi küçülen hava kapları birbirine sıkıştırır.

Kanı Pompalamak

Kalbinizin kastan oluşturduğunu biliyor muydunuz? Kalbiniz kasılarak kanı vücudunuza pompalar. Ne kadar hızlı çalıştığını bu deneyle göreceksiniz.

Gerekli malzeme

- Oyun hamuru
- Kürdan
- Saniyeleri gösteren bir saat

Deneyin Yapılışı

Kalbiniz, göğüs kafesinizin içinde kastan oluşan bir torbaktır. Kanla dolan kalp her kasıldığında, kanı damarlar yoluyla tüm vücudunuza gönderir. Bu deneyle kalbinizin ne hızda attığını saptayabilirsiniz.

Önce iki parmağınızı bileğinizin üstüne resimdeki gibi koyun. Parmaklarınızla düzenli bir atış algılayabiliyor musunuz? Bu sizin kalp atışınız. Parmaklarınız yüzeye yakın kan damarlarını hissediyor. Şimdi de oyun hamurunuzu yassıltın ve kürdanı ortasına batırın.

Sonra, elinizi rahat bir şekilde masanın üzerine bırakın. Oyun hamurunu bileğinize dengeli bir şekilde yapıştırın. Burasının kalp atışınızı hissettiğiniz bölge olması gerekiyor. Oyun hamurunun üstündeki kürdan oynuyor mu?

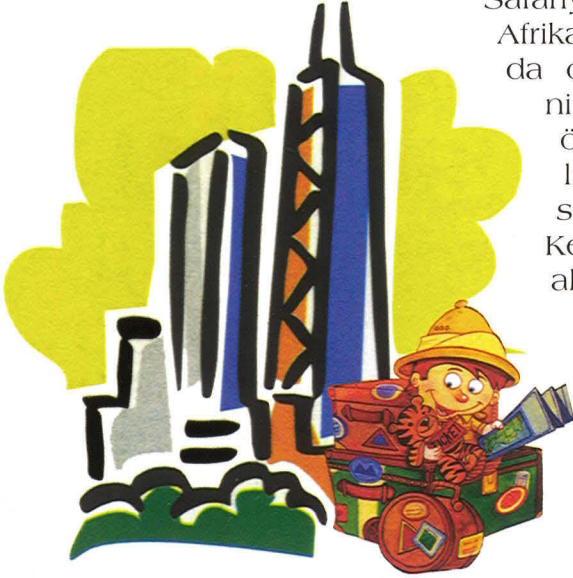

Şimdi de kürdanın 30 saniyede kaç kez attığını sayın. Kalbiniz her çarptığında kan, damarlar yoluyla hareket eder. Oyun hamurunu, dolayısıyla kürdanı hareket ettiren, gerçekte damardan geçen kandır.

Son olarak da iki dakikalık hızlı bir yürüyüş yapın ya da koşun. Tekrar oyun hamuru ve kürdanı bileğinize yerleştirin ve 30 saniye içinde kürdanın kaç kez hareket ettiğini sayın. Bir önceki sonuçla karşılaştırın. Kürdan, siz koştuktan sonra daha sık hareket edecektir; çünkü çok hareket ettiğinizde kalp, vücudunuza daha çok kan pompalar. Peki, vücudumuz bu kadar kanla ne yapacak? Kaslarımız için o anda gerekli olan oksijeni ve besini taşıyacak. Kaslarımız oksijen ve besini enerji elde etmek için kullanır.

Kent Safarisi

Safariye çıkmak için mutlaka Afrika'da ya da tropik ormanlarda olmanız ya da oralara gitme-

niz gerekmez. Yaşadığınız kentin içinde de aynı ölçüde ilginizi çekecek hayvan ve bitkiler görebilirsiniz. Tatil döneminde eğer kentten çıkamadıysanız, size keşifte bulunmak için harika bir fırsat. Kentin kalabalıktan uzak yerlerini, örneğin, boş alanları, parkların تنها köşelerini, ırmak kıyılarını ve kanalları deneyin.

Kent safarisi için iyi bir gözlemci ve biraz da sabırlı olmanız yeterlidir. Yanınıza birkaç arkadaşınızı da alırsanız, geziniz gerçek bir arazi çalışması olur. Ne bulabilirim ki buralarda demeyin; bu deneyim sonucunda siz de şaşıracaksınız.

Gördüklerinizi not etmek ya da resimlerini çizmek için yanınıza defter kalem bulundurun. Bitki ve hayvanları tanıyabilmek için resimli bir kitap işinize yarar. Yola çıkmadan önce bir kent planına bakarak, ilginizi çekecek şeylerin nerelerde bulunabileceğine karar verin.

Geçen ay yayımlanan "Canlılar" adlı yazının yanıtları

1. Bitkiler hareket eder, ürer ve besinlerini de üretirler; ama düşünemezler.
2. Yanlış. Volkanlar da tıpkı rüzgâr ve yağmur gibi cansızdır.
3. Orang-utan.
4. Meyve sineği bir hayvandır.
5. Doğru. Çok seyrek görülen kimi bitki türleri böcekleri yiyerek beslenir.
6. Bu bitkilere ayçiçeği denir. Halk arasında günebakan ya da gündöndü olarak da bilinir.
7. Doğru. Bitkiler olabildiğince çok enerji toplayabilmek için güneşe yönelirler.
8. Pankreas, vücudumuzdaki organlardan birinin adıdır. Sindirime yardımcı sıvılar üretir.
9. Hayır. Beyin bir kas değildir; bir organdır.
10. Rahimdeki bebek, göbek bağıyla annesine bağlıdır. Bebek, göbek bağı sayesinde besin ve oksijen alır.
11. Yanlış. Bir yumurta hücresi bir sperm hücresinden onlarca kez daha büyüktür.
12. Büyüme için protein çok önemlidir. Protein, et, süt, yumurta ve balıkta bol miktarda bulunur.
13. İnsanın saçı, boyundan daha hızlı uzar.
14. Doğru. Vücudumuzda 206 kemik vardır.
15. Yaşamımız boyunca tırnaklarımızın uzaması durmaz.